

Aan de leden van de gemeenteraad

Geachte raadsleden,

U staat aan het begin van een nieuwe periode waarin u samen met inwoners richting geeft aan uw gemeente. Stem van Ouders behartigt de belangen van ouders en kinderen en wij vragen graag uw aandacht voor een onderwerp dat in coalitieakkoorden en beleid vaak onderbelicht blijft, terwijl het het fundament vormt van elke gemeenschap: gezinnen.

Staat van Gezinnen

In de Staat van Gezinnen¹, die wij jaarlijks maken, blijkt duidelijk dat ouders behoefte hebben aan een gemeenschap, aan ondersteuning en ruimte om voor hun kinderen te zorgen. Ze uiten hun zorgen over wonen, buitenspelen, onderwijs en jeugdzorg. Ze hebben behoefte aan één casemanager, niet aan 23. Ze hebben behoefte aan een plek waar ze hun vraag makkelijk kunnen stellen. Ze hebben behoefte aan toegankelijke financiële ondersteuning, niet aan 40 verschillende loketten en regelingen. Ze hebben behoefte aan plekken waar hun kinderen kunnen spelen en hun jongeren kunnen chillen. De druk op gezinnen is hoog. U kunt hierin een verschil maken.

Waarom investeren in gezinnen

Hoe een gemeente omgaat met gezinnen, bepaalt hoe kinderen opgroeien. Het bepaalt hoe ouders zich staande houden en het bepaalt hoe leefbaar en sociaal samenhangend een wijk of dorp is. Investeren in gezinnen is daarmee investeren in de gemeente van morgen. Het is relatief goedkoop, het effect direct merkbaar en het voorkomt duurdere problemen verderop, bijvoorbeeld in de jeugdzorg of het onderwijs. Gezinsbeleid hoeft geen apart hoofdstuk te zijn. Het raakt wonen, ruimtelijke ordening, het sociaal domein en participatie tegelijk. Het verdient daarom een plek in de volle breedte van uw beleid.

Wat wij u concreet vragen

- Richt een lokaal gezinspanel in. Laat ouders, kinderen en jongeren structureel meedenken over beleid dat hen raakt. Niet als eenmalige inspraakavond, maar als vaste gesprekspartner bij plannen rond onderwijs, spelen, wonen en voorzieningen.
- Maak buitenspeelbeleid. Zorg voor voldoende en veilige ruimte dichtbij om buiten te spelen en betrek dit expliciet bij de inrichting van straten, pleinen en groen. Een wipkip aan de rand van een parkeerplaats is geen speeltuin: investeer in echte, uitdagende plekken om te spelen, niet in het minimale wat de regels toestaan.
- Zorg voor een informatieboekje bij de aangifte van een kind. Het begin van het ouderschap is het moment waarop gezinnen het meest behoefte hebben aan overzicht: welke lokale voorzieningen, regelingen en ontmoetingsplekken zijn er? Een boekje bij de geboorteaangifte is een laagdrempelige, goedkope manier om gezinnen vanaf dag één wegwijs te maken.
- Zorg voor één loket waar ouders ondersteuning krijgen. Ouders met een vraag over geld of zorg lopen nu vaak van instantie naar instantie. Één herkenbaar loket voorkomt dat gezinnen tussen wal en schip vallen.

¹ <https://www.voorwerkendeouders.nl/staat-van-gezinnen-2026-2/>

- Geef ieder gezin één casemanager. Gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen nu soms te maken met tientallen verschillende hulpverleners en instanties tegelijk. Eén casemanager die deze ondersteuning coördineert, geeft rust en overzicht in plaats van weer een nieuw gezicht bij elke nieuwe vraag.
- Stop met vaste, ingekochte ondersteuningspakketten als enige antwoord. Vraag eerst waar een ouder daadwerkelijk behoefte aan heeft en durf buiten de lijntjes van het ingekochte aanbod te kleuren. Soms biedt bijvoorbeeld een eenvoudige praktische oplossing meer rust dan een duur, standaard ondersteuningstraject.
- Zorg voor lokale ontmoetingsplekken voor ouders. Een buurthuis, inloopochtend of ouder-kindpunt in de wijk helpt tegen eenzaamheid, biedt ruimte voor onderling contact en is vaak een plek waar een simpele (opvoed-)vraag beantwoord kan worden.
- Investeer in de pedagogische basis en laat die bij ouders beginnen. Breng lokale professionals rond kinderen, van jeugdgezondheidszorg en kinderopvang tot school en sport, structureel bij elkaar. Maar vergeet bij het bouwen van deze basis de ouders zelf niet: zij zijn het vertrekpunt van de pedagogische basis, niet alleen de professionals eromheen. Investeer daarbij in het bijzonder in de eerste 1.000 dagen van een kind samen met ouders, de periode waarin de basis voor de rest van het leven wordt gelegd.
- Denk bij wonen en nieuwe wijken vanaf het begin na over gezinnen. Scholen, kinderopvang, ruimte om buiten te spelen en ontmoetingsruimte horen vanaf de eerste tekening onderdeel te zijn van een nieuwbouwplan, niet een sluitpost die er later bij moet. Een wijk is pas gezinsvriendelijk als een kind er ook daadwerkelijk buiten kan spelen en ouders in de buurt terecht kunnen voor kinderopvang. Plant daarbij ook bomen: groen tegen de warmte maakt een wijk voor gezinnen prettiger en gezonder om buiten te zijn.

Deze punten staan niet los van elkaar: samen vormen zij de bouwstenen van een breder, samenhangend gezinsbeleid, waarin wonen, spelen, ontmoeten en ondersteunen elkaar versterken in plaats van elkaar tegen te werken. Wat wij u vragen is geen eenmalige actie, maar een andere, meer vanzelfsprekende manier om als gemeente naar gezinnen te kijken. Het is een investering die zich niet morgen al terugbetaalt, maar die wel het begin is: het begin van een generatie kinderen die gezond, gezien en gesteund opgroeit in uw gemeente.

Wij beseffen dat u aan het begin staat van een periode vol keuzes en dat de middelen niet onuitputtelijk zijn. Juist daarom denken wij graag met u mee: over de invulling van deze punten, over wat er lokaal al goed gaat en over waar de Stem van Ouders en kinderen het beleid kan versterken. Wij komen graag in gesprek.

Met vriendelijke groet,

Marjet Winsemius
Stem van Ouders